

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Summae seu Manualis Doct. Navarri

**Ávila, Esteban de
Azpilcueta, Martín de**

Lvgdvni, 1609

Irregularitas II. de I. specie, scil. Bigamia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41656

422 IRREGVLARITAS I.
nitatis perfectæ, & delicti. num. 192.

Non incurritur propter solam voluntatem faciendi id, ob quod imponitur. num. 192. Neque vlla est mentalis. num. 210.

D In foro exteriori nemo in dubio iudicandus est irregularis: secus in interiori: & forū interius dicitur non solum pœnitentia, sed etiam consilij. num. 192.

Non incurritur nisi in casibus à iure expressis. num. 192. 194. Et occulta quidem tantum nocet quoad forum conscientia, quantum publica, & vtraque eget dispensatione. num. 194.

E Nulla irregularitas inducit priuationem beneficij iam quæsit. nu. 249. dicto. 5. Quod si præcedat, reddit collationem nullam. dicto 6. de quo plura. tit. beneficium. 3.

Non sufficit, nec requiritur enormitas ad inducendam irregularitatem. ibid. dict. 6.

Irregularitas reddit inhabilem ad beneficium curatum, non tamen ad simplex, dummodò non requiratur celebratio. ibid. de quo plura. tit. beneficium. 3.

IRREGVLARITAS II.

De prima specie, scilicet Bigamia.

*BIGAMIA est status coniugati cum duobus coniugibus, siue ante siue post baptismum

sum ductis. cap. 27. num. 195. Nam infidelis paganus non est incapax saltem huius irregularitatis. num. 209.

Bigamia impedit ordines ob quatuor. **B**
 I. Quia bis coniugatus non significat apte unionem Christi cum Ecclesia vnica sua sponsa. II. Quod excellentia Sacramenti ordinis hoc meretur. III. Quod est signum incontinentiæ. IV. Quod adimit auctoritatem ad persuadendam castitatem. cap. 27. num. 195.

Bigamia est triplex. I. Vera, quæ est eius, **C**
 qui habuit, & cognouit duas vxores altera mortua. II. Interpretatiua, est eius, qui contraxit quidem cum vna, sed ea vel corrupta soluta, vel vidua: vel si cum virgine, sed eam post adulterium cognouit etiam ignorans. Vel si contraxit cum vna validè, & cum alia inualidè, vel cum duabus inualidè. III. Similitudinaria est eius, qui sacris initiatus, vel voto solemnè adstrictus, contraxit etiam cum vnica & consummauit: quamuis contraxerit inualidè. ibidem.

Læicus autem, & clericus minoribus tantum initiatus, contrahens inualidè cum vidua, vel corrupta, non fit bigamus. Neque est bigamus qui contrahit cum desponsata alteri, etiam de presenti, dum tamen illa sit virgo, neque etiam cum multis contrahat, **D**

si vnā tantū cognoscit. num. 196.

Vir non fit bigamus, si post adulterium à se commissum, suam vxorem cognoscat, etiam si habeat multas concubinas, dummodo fuerit cum vna sola virgine coniugatus. ibidem.

E Qui contraxit cum vna sola virgine, sed scurrili, vel fabularum actrice, vel serua, licet non fit bigamus, non tamen debet ordinari coniuge mortua. In omni bigamia potest Papa dispensare: in Vera quidem, nisi cum magna causa non potest ordinaria potestate dispensare: in reliquis saltem cum iusta causa. Et solus ipse in Vera & Interpretatiua. Sed in Similitudinaria potest Episcopus, si foemina fuit virgo. cap. 27. num. 196. 197.

Mulier non fit bigama, eo quod reddat debitum marito, quem scit adulterari, vir autem sic, etiam ignoranter. cap. 16. num. 7. cap. 27. 195.

IRREGVLARITAS III.

De Secunda specie Irregularitatis.

Ex defectu Corporis vel animæ §. I.

A HÆc species incurritur ob defectum membri principalis (quamuis sit occultum,